

Francó árnyékában

A spanyol demokratikus átmenet

Dr. habil. Lénárt András
egyetemi docens
Szegeci Tudományegyetem
Hispanisztika Tanszék

Előzmény: A Franco-diktatúra (1939 – 1975)

- „Nemzetikatólikus” állam
- Harc a „vörösök” és a nemzetiségek ellen
- Kivégzések, emigráció, az ellenzék betiltása
- Nemzetközi elszigeteltség
- Átfogó, szigorú cenzúra és propaganda
- A hidegháború alatt már elfogadottá vált a Nyugat szemében

50-es évek második felétől: nyitás

Az átmenet első lépései

- **Terv: Franco nélküli francóizmus**
Garanciák: egy lojális miniszterelnök + János Károly
- **A király beiktatása: „Minden spanyol uralkodója kívánok lenni”**
- **János Károly elköteleződik a politikai változás mellett**
- **Veszély: minden intézmény élén a „régirend” emberei állnak**

1976: Adolfo Suárez

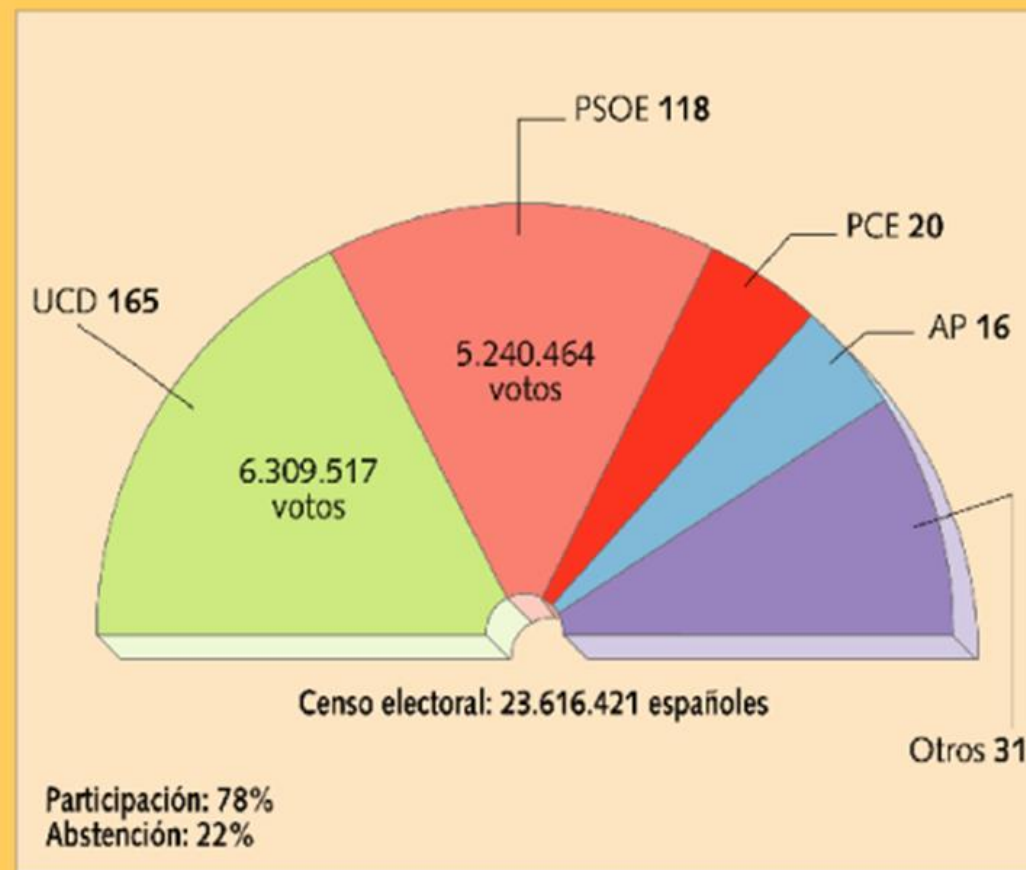

Az átmenet előkészítése

- Adolfo Suárez és Juan Carlos terve: megegyezéseken alapuló szakítás a múlttal, amelynek része minden politikai párt, szakszervezet, civil szervezet
- 1976: a Politika Reform Törvénye (népszavazáson 77%-os részvétel, 94%-os támogatás)
- Minden politikai párt legalizálása (az „eurokommunista” PCE kapcsán kételyek)
- Folyamatos puccsveszély és terrorfenyegetettség
- Amnesztia a politikai foglyoknak
- „A felejtés paktuma” – mára már vitatott lépés

1977. június: az első szabad választás, Adolfo Suárez és a jobbközép győzelme, a baloldal erőt mutat

Elecciones generales del 15 de junio de 1977

A jogi háttér

- **1977. október: a Moncloa-paktumok: alapvető politikai, jogi és gazdasági változások minden párt és szakszervezet egyetértésével**
- **1978: új alkotmány konszenzus alapján, népszavazáson 67%-os részvételnél 87%-os egyetértés**

Meghatározza az új kereteket az autonóm közösségek, a nemzetiségek kapcsán is, az új Spanyolország alapjai

Az átmenet vége

- 1981-ben Suárez lemond
- 1981. február 23.: puccskísérlet

A demokrácia kezdete: 1982

ELECCIONES GENERALES DE 1982

España

Elecciones al Congreso de los Diputados del 28 de octubre de 1982

Participación: 79,97%

Censo electoral: 26.846.940

Partido más votado: PSOE (48,11% de los votos válidos)

Az átmenet „másik” vége

- A külpolitika átfarmálása, a nemzetközi rendszerbe való visszatérés tovább tartott
- Fő cél: betagozódás a nyugati demokratikus világba
- Fő eszköz: diplomáciai látogatások
- Támogatás az európai szocialista, szociáldemokrata és kereszténydemokrata pártoktól és alapítványaiktól
- 1982: belépés a NATO-ba (népszavazás 1986-ban)
- 1986: belépés az EGK-ba

- A spanyol átmenet követendő példa lesz Latin-Amerikában, egyes tranzitológusok szerint Európában is

Köszönöm a figyelmet!